

ČESKÉ PRÁVO

ČASOPIS SPOLKU NOTÁŘŮ ČESKOSLOVENSKÝCH

ŘÍDÍ PROF. Dr. EM. SVOBODA S KRUHEM REDAKČNÍM.

VYCHÁZÍ KAŽDÝ MĚSÍC MIMO ČERVENEC A SRPEN. — REDAKCE A ADMINISTRACE V PRAZE-II. ŽITNÁ UL. Č. 4b. — PŘEDPLATNÉ ROČNĚ 40 Kč I S POŠTOVNÍ ZÁSILKOU — JEDNOTLIVÉ ČÍSLO 4 Kč.

ROČNÍK XIII.

V PRAZE, V ÚNORU 1931.

ČÍSLO 2.

Dr. Heinitz:

Dohoda o rozdělení svěrenského majetku mezi držitele a čekatele nepodléhá ani poplatkům převodním, ani dani z obohacení.

Podle notářského spisu ze dne 15. září 1923 uzavřeno bylo mezi příslušníky rodiny W. zásadní ujednání o upravení vzájemných majetkových poměrů vzhledem k očekávanému zákonnému zrušení fideikomisů v ten smysl, že veškeré jmění fideikomisní rozdělí se mezi držitele a prvního čekatele rovným dílem a že jedna z těchto polovic případně 3 dětem držitele rovným dílem a druhá 3 dětem prvního čekatele a držiteli a prvnímu čekateli že příslušetí bude doživotní užívání dotyčné polovice fideikomisního jmění.

Dodatkem k této úmluvě byla mezi účastníky uzavřena dohoda ze dne 21. března 1925 ve smyslu zákona o zrušení svěrenství ze dne 3. července 1924 č. 179 sb. z. a n., podle které majetkoprávní poměry uvolněného svěrenského panství upravily se tím způsobem, že jmění rozdělilo se na dvě fyzické polovice, z nichž jednu obdržel držitel svěrenství, druhou první čekatel, druhý čekatel obdržel apanáží a třetí čekatel nevznosl nároků na svěrenské jmění; současně postoupil dosavadní držitel fyzickou polovici jmění jemu připadlou svým třem dětem, každému jednou třetinou s výhradou plného požívacího práva na dožití s neobmezenou svobodnou správou a první čekatel odevzdal současně svoji fyzickou polovici jmění svým dětem, každému jednou třetinou, vyhradiv si doživotní správu dle § 233 obč. zák., výlučné právo odstřelu zvěře, dále stavu přiměřené zaopatření a roční rentu.

Hodnota jednotlivých součástí majetkových, jakož i výše břemen, majetky zatěžujících, resp. hodnota práv, dohodou tou vyhrazených, byla k účelům poplatkovým stanovena dohodou se zástupcem všech zúčastněných stran (výnos zemského finančního ředitelství v Brně ze dne 25. listopadu 1927 č. 55098 I-II.) s výhradou, že se tím neprejudikuje otázce zásadní poplatnosti této dohody. Na základě této dohody byly — pokud jde o případy — jež jsou na sporu, předepsány platebními rozkazy okresního finančního ředitelství v J. tyto poplatky:

A) dosavadnímu držiteli z oné fyzické polovice svěrenského jmění, jež mu dle této dohody připadlo 7% poplatek nemovitostní z hodnoty nemovitostí, z ceny movitostí a pohledávek poplatky stupnicové;

B) prvnímu čekateli z oné fyzické polovice svěrenského jmění, jež mu dle této dohody připadla, 7% po-

platek nemovitostní z hodnoty nemovitostí a poplatek dle stupnice II. z hodnoty movitého jmění;

C) dětem držitele fideikomisu z polovice svěrenského majetku, dosavadnímu držiteli svěrenství fyzicky přidělené:

a) daň darovací z čisté hodnoty vypočtené odpočtením pasiv a doživotního užívacího práva.

b) 3% poplatek nemovitostní z hodnoty majetku po odečtení jedné čtvrtiny jako hodnoty užívacího práva vyhrazeného dosavadnímu držiteli.

c) pevný poplatek kolkový.

D) dětem prvního čekatele z druhé polovice svěrenského majetku prvnímu čekateli fyzicky přidělené touto dohodou jimi převzaté:

a) daň darovací z čisté hodnoty, stanovené odpočtením závazků a kapitalisované hodnoty roční renty a ostatních práv otci vyhrazených,

b) 3% poplatek nemovitostní po odečtení poměrné části rent nemovitosti zatěžujících,

c) poplatek kolkový.

Proti předpisům poplatků podali dotyční účastníci rekursy, ve kterých bylo v podstatě namítáno:

Uzavření dohody o upravení poměrů uvolněného svěrenského jmění, dle zákona č. 179/24 Sb. není právním jednáním, podrobeným poplatkům, poněvadž jde o originální nabytí na základě zákona.

Podíly případně jednotlivým účastníkům jsou realizované jejich práv; svěrenské jmění, zbavené fideikomisního svazku, nacházelo se podle zákona č. 179/24 Sb. ve spoluvlastnictví všech členů rodiny a bylo dohodou mezi účastníky rozděleno tak, že každý obdržel tolik, kolik odpovídá jeho spoluvlastnickému podílu, takže tu jde vesměs o bezplatné nabytí rozdělením společného majetku.

Ohledně držitele bylo poukazováno k tomu, že již jednou při nastoupení fideikomisu poplatky zaplatil a že nelze poplatky mu vyměřovati po druhé.

Kromě toho bylo brojeno i proti základům vyměření zejména proto, že do základů nemovitostních poplatků byly započteny i pohledávky za zabrané nemovitosti.

Ad A) Zemské finanční ředitelství k rekursu odepsalo poplatek ohledně držitele.

Naříkaným rozhodnutím bylo ohledně čekatelů o rekursech rozhodnuto takto:

Ad B) Pokud jde o poplatky, uložené prvnímu čekateli, vysloveno, že čekatelé svěrenství tu nabývají majetku, kterého dosud neměli. Pro posuzování tohoto nabytí, že nemůže přijíti v úvahu saz. pol. 36/3 popl.

zák., neboť jejím předpokladem jest existence současných práv několika osob k téže věci, tento předpoklad však není žádným zákonným ustanovením odůvodněn. Svěřenství jest jen rozšířenou fideikomisární substitucí, při níž držitel je výhradním vlastníkem obmezeným jen v disposičním právu ve prospěch čekatelů; čekatelům však žádné současné právo k svěřenskému majetku nepatří, nýbrž jen naděje, že jim za určitých podmínek teprve v budoucnosti právo ke svěřenství vznikne. Že tu cit. sazební položka neplatí, plyne ostatně i z toho, že chybí jakékoli vodítka pro to, aby mohlo být posouzeno, zda ta která z oprávněných osob dostala jen to, co jí patřilo. Ostatně i kdyby tato sazeb. položka platila, jest majetkový převod — a ten tu beze sporu je — podroben dávkám podle povahy tohoto převodu. Ta pak je takováto: Ježto jsou čekatelé osoby, kterým přísluší podmíněné právo dědické (srov. § 3 zák. č. 179/24, jde při projednávání dohodě o odbytné, poskytnuté prvnímu a druhému čekateli, za jejich eventuelní dědická práva a takový majetkový převod se podle § 31 č. 1 cís. nař. č. 278/1915 ř. z. pokládá za darování, jež podléhá dani z obohacení.

Podle toho pak předpis opraven v ten způsob, že stěžovateli uložena jednak daň darovací dle IV. tř. sazby z hodnoty jemu fysicky přidělené polovice svěřenského majetku a 3½% poplatek nemovitostní z hodnoty realit, na podkladě obnosů, stížností co do číselné správnosti nenopíraných.

Ad C) a D) Rekursy byly naříkanými rozhodnutími v zásadě zamítnuty s odůvodněním, že uvedenými smlouvami dohodl se držitel svěřenství s čekateli v úvahu přinadajícími o rozdělení svěřenství podle zákona č. 179/1924 sb. z. a n. tak, že držitel a prvý čekatel obdrželi každý asi polovici jmění a že druhý čekatel byl odškodněn doživotní rentou, současně pak, že držitel svěřenství odstoupil svým dětem jmění, jež mu připadlo do neomezeného vlastnictví, resp. první čekatel odstoupil svým dětem svěřenské jmění, které jemu připadlo do vlastnictví a tyto odstupy že dlužno podrobiti poplatkům dle všeobecných předpisů poplatkových.

Předpisy pak upraveny snížením poplatků nemovitostních na podkladě reálních hodnot, jichž správnost není stížnostmi brána v odpor; částky předepsané na dani darovací ponechány nezměněny.

O stížnostech na toto rozhodnutí uvažil Nejvyšší správní soud takto:

Na sporu je otázka, zdali po případě jakým poplatkům podléhá dohoda, uzavřená ve smyslu § 2 zákona ze dne 3. července 1924 č. 179 sb. z. a n., kterou se upravují poměry fideikomisního jmění, zbaveného tímto zákonem svěřenského svazku.

K vyšetření této otázky dlužno si především ujasnit povahu a význam oněch právních poměrů svěřenského jmění, které právě dohodou podle citovaného zákona měly být uvedeny v soulad s právním stavem ze zákona toho vyplývajícími.

Fideikomisem rozumí se podle § 618 obč. zák. ustanovení (Anordnung), kterým se určité jmění prohlašuje za nezczitelný rodinný majetek pro všechny anebo aspoň pro více rodinných potomků, jmění fideikomisní (fideikomis v objektivním smyslu) je tedy majetek (soubor majetkových předmětů a práv) určený a vázaný svěřenským svazkem k tomu, aby zůstával neztenčeným majetkem určité rodiny, pro jejíž členy byl fideikomis zřízen, přecházejí dočasně v držení a užívání

vždy některého příslušníka této rodiny podle pravidel, stanovených zřizovací listinou.

Podle § 629 obč. zák. je vlastnictví fideikomisního jmění děleno mezi dočasným držitelem fideikomisu a mezi všemi čekateli (t. j. mezi oněmi příslušníky rodiny, kteří vyhovují podmínkám pro následnictví v držení svěřenství) tím způsobem, že čekatelům přísluší pouze t. zv. vrchní vlastnictví (Obereigentum) a dočasnému držiteli kromě toho též právo vlastnictví k požitkům (Nutzungseigentum). Jak vyplývá z dalších ustanovení obč. zák. (630 a násl.), přísluší dočasnému držiteli obmezené vlastnické právo k fideikomisnímu jmění v ten smysl, že mu náležejí veškeré jeho užitky (pokud nejsou dle ustanovení zřizovací listiny snad vyhrazeny pro osoby jiné) a že nese veškerá běžná břemena, že však mu nepřísluší volná dispozice se substancí fideikomisu, ale že také není zodpověden za nezaviněné zhoršení nebo zmenšení substance.

Z čekatelů pak t. zv. »prvnímu čekateli« přísluší nárok na vydání neztenčeného fideikomisního jmění v případě uprázdnění fideikomisu odpadnutím dočasného držitele (ať smrtí či z jiného důvodu), všem pak čekatelům, jakožto »vrchním vlastníkům«, přísluší právo činiti všechna opatření, potřebná k zajištění substance fideikomisu, jako žádati složení cenných papírů do soudní úschovy, oznamovati špatné hospodaření dočasného držitele atd.

Z ustanovení těch plyne, že fideikomisní jmění podle předpisů obec. obč. zákoníka nebylo výhradním a neobmezeným vlastnictvím dočasného držitele, ani nebylo v pravém a úplném spoluvlastnictví čekatelů, nýbrž jmění to bylo ve spoluvlastnictví všech dle zřizovací listiny oprávněných členů dotyčné rodiny, dočasného uživatele a všech čekatelů, při čemž ale čekatelům nepříslušelo právo vlastnické k užitkům, k substancí pak jen vlastnictví obmezené v ten způsob, že jim scházela jakákoliv libovolná dispozice.

Práva čekatelů svým obsahem byla tedy vlastně jen práva kontrolní a naděje nabytí postupně dle určené posloupnosti také požitčného vlastnictví fideikomisu, nastoupiti v držení fideikomisu.

Takové nastoupení v držení fideikomisu tím neb oním čekatelem bylo ovšem podle § 1 č. 4 a § 10 cís. nař. z 15. září 1915 č. 278 ř. z. podrobeno převodním poplatkům dědickým, resp. dle zákona č. 337/1921 sb. z. a n. dani dědické a bylo je při tom posuzovati jako nabytí neobmezeného vlastnictví, poněvadž právě tu zákonodárce vycházel z právního nazírání, že fideikomisní jmění je v úplném (vrchním i požitčném) vlastnictví dočasného držitele, obmezeném jen rozšířenou fideikomisární substitucí ve prospěch čekatelů.

Avšak zákonem ze dne 3. července 1924 č. 179 sb. z. a n. nastala podstatná změna v právních poměrech svěřenského majetku a to jak co do práv dočasného držitele, tak i co do práv čekatelů, jaká těmto příslušníkům dotyčné rodiny dle zmíněných předpisů obec. občanského zákoníka příslušela.

Zákon ten zrušiv (§ 1) svěřenství (rodinné fideikomisy) všeho druhu, zbavil svěřenské jmění jeho dosavadní vázanosti ustanoveními zřizovacích listin, t. j. závazku, že majetek ten má neztenčeně přecházeti v požitčného vlastnictví jednotlivých příslušníků rodiny podle posloupnosti, určené zřizovací listinou. Majetek fideikomisu tím ovšem nijak nepřestal být majetkem rodiny, pro kterou fideikomis byl zřízen, nýbrž byl tím pozba-

ven závazku nezczizitelnosti; tím však také nestal se výhradním czizitelným vlastnictvím dočasného držitele, neboť práva ostatních oprávněných členů rodiny k tomuto majetku měla být zachována, ovšem nikoli jako práva nástupnická, práva na postupné nabytí požitčného vlastnictví, neboť právě toto postupné přecházení neztenčeného jmění vždy na určitého příslušníka rodiny bylo tímto zákonem zrušeno. Stalo se tedy fideikomisní jmění z czizitelným spoluvlastnictvím této rodiny. Avšak toto neomezené czizitelné vlastnictví rodiny nemá podle intence zákona, jak z dalších jeho ustanovení vyplývá, trvat jako spoluvlastnictví všech členů rodiny jakožto jednoho celku, nýbrž svěřenský majetek má se státi individuálním vlastnictvím jednotlivých oprávněných členů rodiny jako samostatných fyzických osob tak, aby každý jednotlivý oprávněný člen rodiny mohl svým podílem na svěřenském jmění volně disponovati. — Uspořádání těchto vzájemných práv jednotlivých oprávněných členů té které rodiny k uvolněnému svěřenskému majetku přenechává zákon zásadně (§ 2) dohodě dočasného držitele fideikomisu s čekateli, při čemž za čekatele uznává ony příslušníky dotyčné rodiny, kteří byli povoláni k následnictví a mohli by tedy snad někdy nabytí držení podle ustanovení zřizovací listiny, nehledě k překážkám, plynoucím snad dle zřizovací listiny z nerovnorodého sňatku, z nedostatku šlechtictví a pod., kteréžto překážky čekatelských práv pomínují podle právního řádu nastalého po 28. říjnu 1918 zrušením šlechtictví (jen pro případ, že by k dohodě v zákonné lhůtě nedošlo, stanoví zákon sám §§ 3—5), jakým způsobem se upravují vlastnické poměry vzhledem k nárokům jednotlivých členů dotyčné rodiny.

Nařizuje-li tedy zákon, že držitel svěřenství a čekatelé se mají do určité zákonné lhůty dohodnouti o uspořádání poměrů k uvolněnému svěřenskému jmění a stanoví-li teprve pro případ bezvýsledného uplynutí této lhůty, že vlastníkem fideikomisního jmění stává se držitel s pouhým obmezením fideikomisární substituce ve prospěch prvního čekatele, kdežto práva ostatních čekatelů že pak zanikají, pak z toho jde zcela zřetelně najevo, že podle tohoto zákona až do uzavření dohody po případě až do opatření soudu ve smyslu §§ 3—4 zák. pokládají se nyní všichni oprávnění členové dotyčné rodiny (držitel a čekatelé) za spoluvlastníky, »vrchní vlastnictví« všech těchto oprávněných členů rodiny stalo se neobmezeným vlastnictvím; výhradně požitčné vlastnictví držitelovo k celému svěřenskému jmění doznává tu obmezení, že mu nepřisluší na dobu, po kterou by byl držitelem podle ustanovení zřizovací listiny, nýbrž že se musí s čekateli o jejich nárocích dohodnouti, čekatelská práva pak tu nabývají nové povahy a materiálního významu tím, že pouhá naděje na eventuelní příští nástupnictví pro případ odpadnutí dočasného držitele stala se materiálně právním nárokem, aby se držitel s čekateli dohodl o úpravě uvolněného svěřenství, t. j. o tom, jak mají býti určeny a jak vypořádány nároky jednotlivých oprávněných členů dotyčné rodiny, plynoucí z jejich spoluvlastnictví k uvolněnému fideikomisnímu jmění vzhledem k tomu, že jmění to dle intence zákona nemá býti dále společným majetkem rodiny jako jednoho celku, nýbrž že má se státi osobním individuálním vlastnictvím jednotlivých členů, aby mohli svými podíly volně disponovati.

Toto zákonem ze dne 3. července 1924 č. 179 Sb. z.

a n. založené nabytí neobmezeného spoluvlastnictví na straně oprávněných příslušníků dotyčné rodiny k uvolněnému fideikomisu nemůže býti vůbec podkladem a důvodem pro vyměření převodních poplatků, poněvadž tu ani nejde o založení nebo změnu práv soukromoprávním jednáním mezi živými ve smyslu § 1 A. 1. popl. zákona, ani nebylo nabytí těchto práv založeno sukcesí dědickou dle § 1 (1) č. 4. cis. nař. z 15. září 1915 č. 278 ř. z., když tu nejde o nápad svěřenství podle sukcese, stanovené zřizovací listinou, nýbrž o originální nabytí práv ze zákona č. 179/1924 sb. z. a n. a tento zákon sám uvolnění svěřenského svazku nijak neklade na roveň nápadu svěřenství na všechny oprávněné příslušníky dotyčné rodiny.

Dohoda pak mezi oprávněnými příslušníky rodiny (držitelem a čekateli) podle předpisu § 2 zák. č. 179/1924 uzavřená o tom, jak mají býti mezi nimi vypořádány majetkové nároky, plynoucí z tohoto jejich spoluvlastnictví k uvolněnému fideikomisnímu majetku, je ovšem právním jednáním mezi těmito osobami, uzavřeným za tím účelem, aby byly upraveny jejich vzájemné soukromoprávní majetkové vztahy k tomuto uvolněnému a v jejich společném vlastnictví se nacházejícímu majetku, tedy právní jednání, kterým se upravují práva osob podle předpisů práva občanského a které proto zásadně je právním jednáním, podléhajícím poplatku dle § 1 A. popl. zák.

Poplatkovou povinnost této dohody možno pak posuzovati jen podle její povahy jakožto dohody o vypořádání právních poměrů spoluvlastníků vzhledem ke zrušení spoluvlastnictví, tedy jako smlouvu o rozdělení společného majetku, když, jak dovozeno, zákonem čís. 179/24 Sb. založeno bylo pro všechny k poslušnosti ve svěřenství oprávněné příslušníky dotyčné rodiny neobmezené spoluvlastnictví uvolněného svěřenského jmění.

Posuzování této dohody jako smlouvy o rozdělení společného majetku nemůže býti nijak na závalu okolnost, že zákon č. 179/1924 Sb. nijak neurčuje, jakými kvotielními podíly tito jednotliví oprávnění členové dotyčné rodiny participují na uvolněném svěřenském jmění, přenecháváje právě v zásadě upravení této otázky jejich vzájemné dohodě, s tím pouze obmezením, že dohoda nesmí se přičítati účelu tohoto zákona a že její platnost vyžaduje souhlasu dočasného držitele a nejbližších tří čekatelů, po případě opatrovníka potomstva (nebo při svěřenství uprázdněném souhlasu nástupce dle zřizovací listiny povolaného a dvou nejbližších čekatelů, případně opatrovníka potomstva) a dále schválení svěřenského soudu.

Přenecháno-li takto dohodě oprávněných členů rodiny, aby mezi sebou se dohodli, jak mají býti jejich vzájemné nároky vypořádány, pak v obsahu docílené dohody takové nutno opatřovati jednak principiální určení kvotielních podílů, jimiž jednotliví oprávnění členové dotyčné rodiny participují jako spoluvlastníci na uvolněném fideikomisu a jednak ujednání, jak mají býti tyto jejich kvotielní podíly fyzicky realizovány. Není-li pak při tomto dohodování vůli účastníků zákonem kladena jiná hranice, nežli že dohoda nesmí se přičítati účelu zákona č. 179/1924 sb. z. a n., pak zůstane každé upravení vzájemných poměrů oprávněných příslušníků dělením společného jmění, ať již se mezi sebou rozdělí fyzicky a jednotlivé součástky jmění, či ať si mezi sebou určí ideální podíly

k fysicky nedělným součástkám svěřenského jmění, nebo pro některé členy určí výplaty v hotovosti anebo požitková práva nebo renty, jen když dohoda ta jest svěřenským soudem jako účelu zákona neodporující schválena, ve všech případech jde v ž d y o r o z d ě l e n í s p o l u v l a s t n i c t v í, takže jednotliví účastníci stanou se individuálními vlastníky toho, co jim vzájemnou dohodou je přiřčeno, jako úhrada jejich spoluvlastnického podílu na uvolněném svěřenském majetku.

Jde-li však o právní jednání, kterým se fideikomisní jmění, svazku svěřenského zbavené, dělí mezi oprávněné členy dotyčné rodiny jako spoluvlastníky tohoto jmění, pak možno tuto dohodu co do poplatkové povinnosti posuzovati jediné podle ustanovení § 8 zák. č. z 18. června 1901 č. 74 ř. z. Posuzování dohody té jako dohody dědické podle § 14. cis. nař. z 15. září 1915 č. 278 ř. z. je tu vyloučeno již z toho důvodu, že tu nejde o vyrovnání nároků vzniklých dědickým nápadem, nýbrž o vyřízení nároků z rozloučení společného vlastnictví, založeného originálně zákonem č. 179/1924 sb. z. a n. Rovněž tak nelze v dohodě té spatřovati — jak to činí žalovaný úřad, právní jednání mezi živými, jimiž se čekatelům poskytuje odbytné za jejich podmíněná práva dědická a že tedy dohodou tou se pro jednotlivé čekatele zakládají převody oněch dotyčných majetkových součástí, resp. majetkových práv, podléhajících dani z obohacení dle § 31 č. 1. cis. nař. č. 278/1915 ř. z., neboť tyto majetkové součástky, resp. majetková práva nebyly těmto čekatelům od časného držitele svěřenství postoupeny vzhledem k jich b u d o u c í m n á r o k ů m d ě d i c k ý m, kdyžtě tyto podmíněné dědické nároky (nároky na posloupnost ve fideikomis) zrušením svěřenství pro příště zanikly, nýbrž šlo tu právě o vypořádání jejich n á r o k ů s p o l u v l a s t n i c k ý c h, ve které se jejich dřívější podmíněné nároky dědické, resp. jich »vrchní spoluvlastnictví« zákonem č. 179/1924 sb. z. a n. proměnily. (Příště dále.)

JUDr. A. Kozáková, kandidátka notářství:

Poznámky z praxe k zápisu spol. s r. o. v obchodním rejstříku.

(Dokončeni.)

ad § 41. Nedošlo k usnesení a jest usnesení považovati za bezúčinné, nebyl-li společník na valnou hromadu pozván, a nezúčastnil-li se byť i ohlásil své vystoupení ze společnosti. (Rozh. z 29. III. 1927 V 6938.)

K §u 52. K prohlášení o převzetí kmenových vkladů stačí notářské potvrzení soukromé listiny podle §u 54 not. řádu. (Rozh. z 23. III. 1908 N 1170).

ad § 117. (Zapravení poplatku) nezapravení škálového poplatku není důvodem k zamítnutí zápisu společnosti.

(Zapravení škálového poplatku nestačí prokázati pouhou složenkou pošt. spořitelny, nýbrž zvláštním potvrzením, které vydává v Praze úřad pro vyměřování poplatků, na venkově berní úřad.)

Poznámky Dra H. Patsche, notáře uvedené při debatě 24. XI. 1930:

Odměna jednatelů společníků jest odpočitatelná pouze v mezích § 75 lit. h (odst. 5.) nov. zák. o přírodních daních.

Jednatelům lze zřídit nespolečníka i ve společenské smlouvě.

Jest přípustno vzhledem k zodpovědnosti všech jednatelů svěřiti dozor nad určitým oborem pouze jednotlivým jednatelům.

Byla-li odměna jednatelská stanovena společenskou smlouvou, změna odměny předpokládá změnu smlouvy společenské.

Jednatel, který nebyl zřízen společenskou smlouvou, má pro případ svého odvolání nároky náhradní pouze ze smluv pokud s ním byly uzavřeny, a neplatí domněnka mzdy podle § 1152 obč. zák.

Odporuje zákonu ustanovení společenské smlouvy, že valná hromada usnáší se prostou většinou hlasů ohledně předmětu § 35.

Minoritní právo nesmí býti vázáno na menší menšinu než 10%.

Není porušením § 39, hlasují-li společníci o zřízení vlastní prokury, neb o vlastní odměně jednatelské.

Do pozůstalosti náleží kmenové vklady, nikoliv jmění společnosti, i když je jediný společník. Vzhledem k § 70. nelze stanoviti ve smlouvě, že společníci ručí pouze svým vkladem.

Zastavení činnosti i trvalé nemůže býti důvodem k nařízení likvidace.

Dr. F. Petříček:

Systém ekvivalentu poplatkového.

Letošního roku nastává povinnost právním subjektům, u nichž fysická smrt nastati nemůže, podati přiznání k ekvivalentu poplatkovému, to jest onomu poplatku, který má býti státní pokladně náhradou za to, oč přichází u jmenovaných poplatníků na poplatcích převodních. Poplatek ten, jak známo, vyměří se vždy jednou za deset let a platební rozkazy z letošního roku stanoví výši tohoto poplatku pro období 1931 až 1940.

Okolnost, že poplatkový ekvivalent vyměřuje se pouze jednou za deset let, má za následek, že předpisy upravující vyměřování tohoto poplatku jsou poměrně málo známy.

Nynější doba, doba hospodářské krise, vyžaduje proto na orgánech velkých zejména akciových podniků obchodních a průmyslových, neboť ty jsou hlavními poplatníky při této veřejné dávce, případně na právních zástupcích jejich, aby zvláštní pozornost věnovali přiznání k tomuto poplatku, a uvarovali tak osoby, jež zastupují, škod plynoucích z nesprávného přiznání anebo nedodržení lhůt, stanovených zákonem, resp. prováděcími nařízeními, jimiž jsou v tomto případě nařízení z 5. prosince 1930, č. 184 až 186 sbírky zákonů a nařízení.

Přichází proto v pravý čas právě vydaná kniha poplaného odborníka, vrchního finančního rady a přednosty zemského finančního ředitelství Dra Fr. Petříčka: Systém ekvivalentu poplatkového.

Kniha shrnuje všechny normy, týkající se ekvivalentu poplatkového, a pojednává o něm systematicky, slohem jasným i neprávnicku srozumitelným, a otiskuje plně znění vládních nařízení č. 184 až 186 z roku 1930.

Otištěno jest také přes 300 rozhodnutí nejvyššího soudu správního, a nutno zdůrazniti objektivnost autorovu, jenž pojmul do knihy nejen rozhodnutí finanční správě příznivá, nýbrž i taková, kde názor nejvyššího správního soudu se liší od názoru úřadů poplatkových. Orientaci v knize umožňuje dvojí rejstřík věcný i chro-